

Nr 32

Av herr Lundkvist m. fl., *angående de studiesociala förmånerna för elever i real- och flickskolor.*

(Lika lydande med motion nr 26 i Första kammaren)

Den studiesociala reform som genomfördes av 1964 års riksdag innebar väsentliga förbättringar i den studieekonomiska situationen för den studerande ungdomen ovanför grundskolenivån. Med genomförande av denna reform avvecklades tidigare utgående behovsprövade stipendier i grundskola, realskola samt flickskola med undantag för de två sista årskurserna i den sistnämnda skolformen.

Redan skolberedningen förutsatte i sitt betänkande SOU 1961: 30 att en behovsprövad stipendiegivning inte hör hemma i en obligatorisk skola. Man angav de utgående stipendierna till eleverna i den dåvarande försöksskolan som en anordning prövad med sikte endast på försöksperioden. Denna principiella inställning accepterades såväl i grundskolepropositionen som genom riksdagens beslut i anledning av densamma. Studiehjälpsutredningen, som hade att ta ställning till spørgsmålet om avveckling av de behovsprövade stipendierna i grundskolan, kom vid sin prövning av frågan om det studiesociala systemets uppbyggnad fram till ståndpunkten att realskolans och flickskolans elever inom systemets ram borde behandlas på samma sätt som eleverna i grundskolan. Man föreslog sålunda i sitt betänkande SOU 1963: 48 avveckling av de behovsprövade stipendierna i den obligatoriska skolan och motsvarande skolformer. För elever i dessa skolformer skulle i fortsättningen utgå förlängt barnbidrag efter fyllda 16 år samt enligt vissa övergångsbestämmelser inackorderings- eller resetillägg. I propositionen nr 138/1964 angående studiesocialt stöd till studerande ungdom följde Kungl. Maj:t utredningens förslag, och riksdagen beslöt enhälligt i enlighet härmed.

Att jämställa realskolans och flickskolans elever med grundskolans när det gäller studiesocialt stöd är enligt vår mening naturligt. Emellertid kommer enligt vad erfarenheten visat real- och flickskolelever i studiesocialt avseende i vissa fall i sämre ställning än grundskolans elever. I grundskolan erhåller eleverna fria läroböcker, fri skolmaterial och fria skolskjutsar. Inom real- och flickskola förekommer dessa förmåner endast i den mån vederbörande kommun fattat särskilt beslut härom och bekostar dem med kommunala medel. Avsikten att i studiesocial mening jämställa de olika elevkategorierna har sålunda i vissa fall icke uppnåtts. För många

föräldrar till elever, som påbörjat utbildning i real- eller flickskola därför att andra möjligheter till en bättre grundutbildning icke stått till buds i hemkommunen, har bortfallet av de tidigare behovsprövade stipendierna med hänsyn tagen till de med dessa skolformer förknippade särskilda utgifterna blivit synnerligen ekonomiskt betungande.

Då vi finner det angeläget att jämställdhet för nämnda kategorier studerande med avseende på studiesocialt stöd uppnås, föreslår vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om sådana åtgärder att elever i real- och flickskola kan erhålla med grundskoleelever jämställda studiesociala förmåner.

Stockholm den 19 januari 1965

Svante Lundkvist

Rune Johansson

Ragnar Ekström

i Norrköping

Harry Berg

Hilding Johansson

Rosa Andersson

Bo Martinsson

Carl-Erik Johansson

Sven Ekström

i Iggesund

Hugo Bengtsson

Henry Allard

Nr 33

Av herr Antonsson m. fl., om ändring av bestämmelserna angående lån till byggande av sjukhem.

(Lika lydande med motion nr 29 i Första kammaren)

Enligt beslut av 1964 års riksdag utgår statligt lånestöd till anordnande av sjukhem för långvarigt kroppssjuka samt sjukhem för lättskötta psykiskt sjuka. Lånen utgår med högst 30 000 kr. per nettotillskott vårdplatser och under förutsättning att arbetet med uppförandet påbörjats under tiden 25 november 1963—31 december 1966.

Såsom en förutsättning för lånen har bl. a. angetts att sjukhemmen skall inrättas och utrustas så att de får en hemliknande miljö. Enligt vår mening bör detta krav kraftigt understrykas. För människor, som av hälsoskäl är nödgade vistas på sjukvårdsinrättning lång tid, är det givetvis av väsentlig vikt att deras vistelse vid inrättningen i fråga göres så trivsam och meningsfull som möjligt. Att miljön inom anläggningen därvid spelar en avgörande